

ברוב רביעית יצא. אע"ג דלפי תי' קמא בב"ג
 שה מ"מ ירא שמים יצא את כולם במאי דאפשר
 בדאמרי' בפ' במה בהמה (שבת סא א) ירא שמים
 כו' ובימיהם שיינם חזק לא צריך רק יין רביעית
 ביצה ושמינית ביצה וזה יין כדי שליש ביצה
 ומוסיף עליו יין למזוגו על חד תלת כרבא אבל
 לדידן צריך יין חי בכוס:
 ואף לדידהו פרש"י שלא ימזגו בתחלה ואח"כ
 יתנהו בכוס של ברכה אלא יתנהו בכוס
 חי ואחר כך ימזגו בכוס ואחר כך מברכין עליו
 כך פרש"י בספ"ג שאכלו (ברכות נא א) וכן משמע
 לשונו בריש המוציא יין (שבת שם) כדי מזיגת
 הכוס כשיעור שנותנים חי לתוך כוס להוסיף
 עליו מים כהלכתו ולמזוג אותו בהן עכ"ל אלמא
 חי יתנהו בכוס וזהו חי דאמר (ברכות שם)
 י' דברים נאמרו בכוס של ברכה חי מלא וא"כ
 לאחר מזיגה יהיה מלא בשעת שמברכין עליו:
 והאי מלא נ"ל דלאו דוקא מלא, שהרי בפש"ש
 (ברכות שם) אמרו שצריך להוסיף בברכת
 הארץ ופרש"י שמוסיף יין בברכת הארץ אלמא
 שמתחלה לא היה ממש מלא, ומכאן נמי מוכח
 שאף בברכת המזון צריך הכוס [שהיא] יותר
 מרביעית, שהרי צריך להיות מתחלתו יין חי רובע
 רביעית וכבר מזוג וזהו ליה רביעית ואחר כך
 מוסיף עליו בברכת הארץ. ור"ת מפרש דמוסיף
 עליו מים בברכת הארץ ומתחלה לא יהיה מזוג
 ככל הצורך וזה נקרא חי ובברכת הארץ מוזוג
 כהלכתא במים, גם מזה מוכח דבשעת ברכה
 ראשונה לא יהיה מלא ממש, וגם צריך שיהיה
 הכלי שלם שלא יהא פגום אפי' הוא כלי גדול
 כבני גרבוני' (בתוס' ברכות נב א) דמפרש"י חי
 שלם דומיא דריסק ט' נמלים וא' חי פ' שלם:

דטעמא איכא שהרי ע"כ שני חוטי לבן בעי' וכתב
 רש"י בפ' במה מדליקין (שבת כז ב) לרב נחמן
 בר יצחק דאמר אף כל לאתווי ציצית דוקא צמר
 ופשתים והא דכתיב הכנף מן כנף כתב רש"י
 לאשמועינן רמזות ציצית בשני (צבע מיני) [מיני
 צבע] שני חוטים של תכלת ושני חוטים של לבן
 דהיינו מין הכנף דסתמיה לבן עכ"ל. ובפ"ב
 (המיימוני כתב בה"ג משם רש"י) [דהל' ציצית
 כ' המיימוני וכ"כ שם בה"ג מיימוני בשם רבנו
 שמחה] דאין פוטרין צמר ופשתים אלא ממין
 הצבע ע"ש י, וא"כ הא דאמר בפ' התכלת (מנחות
 לח ב) מידי צבעא גרים ר"ל אליבא דרבא דדריש
 הכנף מין כנף דשאר מינים פוטרם במינם אי"כ
 ציבעא מגלן אבל לרב נחמן שאר מינים פטורים
 מציצית וכן אמרי' בפ' התכלת (שם לט ב) אי"כ
 ע"כ קרא לציבעא אתי כפרש"י, ונהי נמי דהתוס'
 פסקו כרבא דהוא בתרא, הא איכא מאן דפסק
 דפטרי, אך מדרבנן חייב וכן פרש"י פ' במה
 מדליקין אם כן מאן ליעביד נגד רש"י הוא ונהגי
 כוותיה מנהג אבותינו תורה היא אע"ג רמהר"ם
 כתב שם בה"ג דרש"י (לה) [לא] דק מ"מ איהו
 גופיה לא עשה לכתחלה נגד רש"י:

ועוד נ"ל ראייה מסוף פ' השואל (שבת קנב ב)
 דדרשינן בכל עת יהיו בגדי לבנים אלו
 ציצית, אלמא דבגדי לבן בעינן וכ"נ ממדרש
 (יומא) [ר"ה יב ב] נתעטף הקב"ה כש"ץ והראה
 למשה כו' עשה לפני כסדר הזה והזכירו לפני
 י"ג מדות ובלי ספק לא הראה לו אלא בלבוש
 חיור, שנאמר לבושה כתלג חיור לרמוז מידת
 הרחמים, וכן אנו נוהגים. ואין לשנות המנהג אע"ג
 דהמיימוני כתב בסוף ה' ציצית דכל הצבעים
 כשרים בטלית בין אדומים בין ירוקים:

וכן הא"ז כתב משמו מ"מ לא נהיגי היכא דאפשר,
 אע"ג דלגבי ד' כנפות שהוא טלית קטן לא
 קפדי ועושים בכל צבע וכן ראיתי למורי הר"ב
 דוד הזקן מסוידנ"ץ לובש טלית קטן שחור, מ"מ
 בטלית בב"ה לא ראיתי אלא בגדים לבנים כדפ'
 ואף בטלית קטן יש מקפידים דוקא בלבנים.
 נאם ישראל מברונא:

וכן בהדיא בקליר טליתו כשלג מצחצח, אך
 נראה ראייה גמורה להתיר מקרח טלית שכלו
 תכלת ולולי מסתפינא אמינא על דרך הסוד לקים

(עג) נשאלתי עשיר מארץ רוסיא אי רשאי
 לעשות טלית משי צבע אדום
 או ירוק לכבוד השבת ויום טוב:

והשבתי שלא יעשה כן אלא כמו שנהגו קדמונינו
 בכל ישראל שהטלית יהא לבן ולא
 ראיתי ולא שמעתי לשנות המנהג. ואומר אני

• ותימה מה רוצה להוכיח ממיימוני והלא התיר בפירוש
 אדום וירוק בטלית והציצית [צריך שיהיה בצבעה]: